

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” czím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesleljük. XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felölős szerkesztő:
BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: Rotter I., Weisz H. és Krausz V. tözsdéjében.

Az egyházpolitika folytatása.

Kossuth Ferenc, a magyar szabadság prófétájának fia penditette meg a mult héten az eszmét, hogy a papokat ki kell zárni a politikai jogok legszebb gyakorlásából, a választásból. Széll Kálmán, a nagy liberális, rögtön sietett felelni és beszédes ajkainak mézéként csevegő szavaival olyanfélét csevegett, hogy igenis ő maga is óhajta, hogy a választói jog bizonyos tekintetben korlátok közé szorítsassék.

Nem mi, hanem a liberális lapok kommentálták ezt a hirt úgy, hogy a papságot csakugyan ki akarják zárni a választásból. Hogy ilyesmi megtörténhetik a mai világban, azon épenséggel nem kételkedünk. Miattunk meglehetik, hiszen a nemzet kezükbe adta a jogot, az erőt és hatalmat, azt csinálják a gyengébbel, a mi nekik tetszik.

De hát ez az a híres liberalizmus, a melyről Ó Exceleciája oly szép himnuszokat csicsereget, akár a tavas. verőfényében sütkérező stigiic. Ez az az eszme, az a gondolat, az az érzemény, az a bizonyos három csillagos liberalizmus, a melyről ő azt mondta, hogy a jogoknak minél szélesebb körben való kiterjesztése. Először kizárták a katonákat, azután a bírakat, majd a miniszteri hivatalnokokat és politikai tisztviselőket, a vállalkozókat és bankigazgatókat.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZAJA.

Bemutakozás.

Mindenki, ki e könyvecskét kezébe veszi, bizonyára kérde, miért is irtam én ezt a könyvet? Miért adom ép most át a nagy közönségnek? Miért állítottam azt oly szokatlan módon össze? De nagyon ne siessünk, hadd feleljünk a kérdésre egyenkint.

Miért határozottam el magam e könyvecske kiadására?

Mindenki, ki velem együtt már részt vett egy zárandoklatban, igazat fog nekem adni, ha a következőket mint szomorú valóságot írom. Valhányszor egy zárandoklatot hirdetnek, az ezer és egy éjszakának előnyeit hirdetik. Állítják, hogy a jámbor zárandokok hí vezetőkre találnak Rómában, hogy azok felügyelete alatt megtekinthetik az összes szent helyeket, hogy azok majd mindent bőven megmagyaráznak és mi válik mindezen ígéretekkel valóra? Semmi, sőt talán még kevesebb. A szegény zárandok hosszú ut után végre megérkezik a szent városba és még itten, mindnyájunk anya-városában is elhagyatottnak érzi magát; ott áll a mártirok vértáza szent földjén, ott van a Szentatya legközvetlen közelében s mindazonáltal teljes idegenben van, tévelyg-bolyong messze hazájától, egészen, mindenkitől teljesen elhagyatva; és a szegény tévelygő bárány hogy érzi magát ilyenkor? Saját szemem látták az elhagyatott zárandokok könyreit

Tehát a jogok kiterjesztése helyett azoknak összéb szorítása. A titkos és községenként való szavazás helyett, a mely száz perccel jobban biztosítaná a választási szabadságot, csinálnak majd olyan megszorítást, a milyen még ugy sem volt eddig Magyarországon. Az a papság, a mely szóval, tettel, ha kellett, karddal, étellel és vérrel áldozott a hazáért, a melyet nem lehetett eltérni a haza fogalmától, a mely évszázadokon keres túl a tudomány és műveltségnek ugyszólván egyedüli ferrása volt, a mely legfüggelenebb s egyuttal legönzelenőbb fia volt ennek a drága magyar földnek, az a papság most — ha igaz — meg lesz fosztva a politikai jogok legszebb gyakorlásától. Joga lesz választani és meg is választhatják az utolsó kócos zsidógyereket, a ki gyermekeiket még Galicia népe között töltötte, csak megfeleljen annak a csekély követelményeknek, a mit a választói jogosultsághoz kötnék. Ugyan! a történelmi jog alapján melyik osztálynak van sokkal több joga a politikai jogokhoz, mint éppen a papságnak?

És milyen különös ez a dolog.

Egy évvel ezelőtt csinálták a választási törvényeket, a kancellaragrafusokban kemény itéleteket hoztak a papság korteskedésének korlátozására, egy év után újra eszükbe jut, hogy az még nem elég. Még nem hallottuk, hogy valakit porbe fogtak volna azoknak a törvényeknek a

megsértéseért, pedig ugyancsak apró részletekre kiterjeszkednek ám! És ma mégis pengetik, hogy össze kell őket bilincselni, miért mertek másféle véleményen lenni, mint a hatalom urai. Magyarországon egyedül a liberalizmusnak van joga élni és uralkodni, az övé az erő és a hatalom, a ki ellene szól, gúzsba vele. Ők boldogitanak és nekünk van hozzá jogunk, hogy ezt az agyonboldogitást alázatosan megörnyedt háttal alamizsnaként fogadjuk el a kezeikből.

De hát nagyon különös és nagyon furcsa ez a dolog!

Azt hiszik, hogy célt fognak érni. A papság, ha korteskedik, ha szavaz, miért teszi azt? Semmi egyébért, mint hogy hazafias kötelességét véli teljesíteni, ezért szavaztak a papok évtizedekén keresztül a kormánypártra. (Bezzeg nem volt Tisza Kálmánnak esze ágában megtiltani a papságnak a politikálást és korteskedést, sőt Rómába is irt a Szentséges Atyához, a pápákat pápájához, hogy buzdítsa a papságot a haza szent ügyének támogatásában). Hazafias meggyőződésből szavaztak a függetlenségi pártra, még inkább és kitartóbb erővel a régi pártok legizabbbjára, a mérsékelt ellenzékre. Mikor a kormánypárt (nem ám a papság) bevitte a politikába a vallást, a papság vallási meggyőződésének megfelelőleg szavazott.

Vallás és haza! Oly két hatalmas fogalom ez egy független gondolkodó

— s könyörülve rajtuk, gondjukat szívesen viseltem volna de mivel azt nem tehettem, annyira szívemre vettem azok elhagyatottságát, hogy elhatároztam magam e művecskének kiadása által e szomorú állapotok megváltoztatására. Hiszen jövőben sem remélhetjük, hogy a zárandoklatok rendezői a zárandokok gondját kellőleg viseljék; tapasztalatból lehetetlennek mondom ezt. A zárandok legyen tehát önmagára hagyatva is tájékozott, legyen önmagának vezetője, legyen otthon az örök városban is, járjon-keljen, mint otthon, hisz Rómában nem vagyunk idegenek, mert Róma anyavárosunk. És hogy a zárandokok ezt elérjék, határozottam magam el e művecske kiadására; bárcsak mindenki gyakori olvasás által hasznára fordítaná. Ez említett szándékomnak egyik indító oka

A másik indító ok nem kevésbé fontos. És itt kevélységről vádolhatnának, de lelkiismeretemre állítom, hogy minden rendetlen hajlam távol áll tőlem. Ez év január havában ugyanis méltatlanul megkaptam a Szentatyától a „Benevolentia” érdemkeresztet, azon állítólagos érdemeim jutalma gyanánt, melyeket a szentévi zárandoklatok terén szereztem volna. Mily méltatlan vagyok e kegyre, azt legjobban tanusíthatja az, arcomon előmlő szégyenpir. De ép ezen méltatlanságom érzete sarkal buzóoságra s további bátorságra s ez ösztönöz arra, hogy legalább jövőre járuljak a zárandoklatok előmozdításához. És ép ezt akarom e könyvecske kiadásával. De hogyan? Kérdezhetné valaki. Hiszen a

szentév zárandoklatai már elmúltak és a közel jövőben újabb zárandoklatokat nem remélhetünk. De ezen állítások egyike sem való. Vajjon a zárandoktársaim közül többen nem azon óhajunknak adtak-e kifejezést, bárcsak volna utunk emlékére alkalmas utleírásunk; oh ha legalább csak lélekben járhatnánk gyakran e szent városban, a Szentatya színe előtt! És ha utunk nem egy emléke már elmosódott, ha a római zárandoklatunk már csak mint egy édes álom tűnik [?] előttünk — mindenki, ki valamely római zárandoklatban már részt vett és most majd e könyvecskét olvassa, elragadtatva az álomból a valóságba tér, mindig örömmel fogja lélekben a szent helyeket bejárni, tapasztalatai és éleményei fölfrissülnek és nem egy könyv azt fogja bizonyítani, hogy e könyvecske nem volt céltalan.

És vajjon a közel jövőben csakugyan nem remélhetők már zárandoklatok? Ellenkezőleg, ezren és ezren sietnek majd leborulni a Szentatya lábához. Szent Péter, az első apostolfejedelem óta csak egy pápa részesült azon kegyelemben, hogy pápaságának huszonöt éves jubileumát elérje s ez a mostani pápának elődje, IX. Pius pápa volt. És imé! Rómában trónol egy szent öreg, a Szentatya, pápaságának 24-ik évének végét járva. Rövid pár nap csak és beköszönt dicsőségesen uralkodó pápa-királyunknak, XIII. Leonak huszonöt éves pápai jubileuma. Oh mennyi aggodalma volt a Szentatyának e hosszú 25 év alatt gyermekeiért? Mennyit imádkozott az ő szorongatott gyermekeiért! Mennyit kellett szenvednie

embernek a lelkében, a melyért áldozatokat hozni is lehet, sőt kell is. Ha a papság úgy látja, hogy vallásának és hazájának szüksége van rája, ki fog állani a sikra, ha száz törvényt is hoznak ellene. Utóvégre láttunk mi már ősz, meggörnyedt vállu papokat, a kiknek az íróasztalán ott volt a bilincs, melylyel kezüket 1849-ben összeláncolták, mert volt rá bátorsága, hogy a Kossuth kiáltványát a szószékről kihirdesse a népnek. És ő büszke volt azokra a bilincsekre, megسيمogatta és megcsókolta őket, ráhullatta az emlékezés könnyeit és magával vitte a siri pihenésre, mintha a tulvilágon is büszke akarna rá lenni, hogy ezt a hazámért viseltem.

Erőszakkal nem fogják megtörni őket, legfeljebb mártyrokat csinálnak belőlük s az is az ő bajuk lesz.

A német papságból százakat hurcoltak a hetvenes években a börtönökbe, mert nem úgy táncoltak, a hogy Bismarck dudált. A vége az lett, hogy megtermett a centrumpárt, a német birodalom magva, erőssége és a nagy Bismarck, a vaskancellár, a ki csak Istentől félt és senki mástól, elment szépen Canossába.

Független jellemű, független gondolkozásu embereket nem lehet erőszakkal kormányozni. Ennyit mondhatunk

UJDONSÁGOK.

Püspök-szentelés. Megyés püspökünket dr. *Városvy* Gyulát — mint értesülünk — jövő hó 19-én, azaz Jézus nevenapján fogják fölszentelni *Császka* György dr. kalocsai érsek, Majorossy János kalocsai és Kohl Medárd esztergomi fölszentelt püspökök. A szertartás fényes ségédlettel a budapesti egyetemi templomban fog megtörténni. Utána rövid idő múlva meglesz az ünnepélyes székfoglalás is.

az ő szeretet gyermekéért! Mennyi üldözés és szomorítás érte őt ellenségei részéről! Sőt fájdalom — az ő saját gyermekei részéről is! És e Szentatyánk nemsokára leborul az ő első elődjének sz. Péternek sirjára s köszönetet mond isteni Mesterének, hogy imáját meghallgatta és egyházát és gyermekeit megoltalmazta, megtartotta, megköszöni isteni Mesterének, hogy könyvei nem folytak hiába, köszönetet mond a végtelen bölcs Istennek azon üldözötésekről is, mikben része volt és akkor tekintetét a jövőbe, a szomorú jövőbe veti — mert alig remélheti a jobb jövőt — s ismét szomorúság fogja el szerető szívét, megérzi gyermekeinek összes bajait, egyházának minden üldözése fájdalommal tölti el — de azért reményét nem veszti el, egy tekintetvet szent Péter templomának kupolájába, látja e szavakat: Tu es Petrus — Te Péter vagy — és megvizsgálódik, mert neki szól e biztosítók, hogy a pokol kapui sohasem vesznek erőt rajta. És mikor mindez történni, nem akarnánk-e mi is hűségünk tanúsításával Szentatyánknak némi vigaszt nyújtani? Nem akarnánk-e mi is gyermeki ragaszkodásunkkal és fiui hódolattal némi örömet szereznünk? Hogyan, hisz akkor háltalan fattyugyermekei voltunk! De nem, mi mindnyájan, kiknek a jó Isten csak némileg megadta a módot hozzá, mi mindnyájan örömmel csatlakozunk a zárandokaihoz, igen, mi vigaszt és örömet akarunk a Szentatyának okozni, meg akarjuk neki mondani: Szentséges atyánk, a messze távolból hozott hozzád gyermeki szeretetünk, nézz kegyesen le reánk; miként mi szeretünk, szeretnek még milliók; mint mi imádkozunk érted, imádkoznak még milliók; miként

— A női munka-kiallítás kitüntettjei. Lapunk múlt számában közöltük azok névjegyzékét, a kiket a sziéri diszoklevéllel tüntetett ki, a következőekben a kitüntettek sorozatát folytatjuk s befejezzük:

Dicsérő oklevelet kaptak: Koller Pálné (Alsó-Alap), Helfer Pálné befőtt (Börgönd), Riegler Lipótné (Budafok), Losonczy Antalné, Bauer Antalné (Czecze), Barca Gáborné, Hornay Györgyné, Huszár Dezsóné (Duna-Adony), Gerő Istvánné, dr. Károlyi Gyuláné, Liesievitz Leopoldine (Ercsi), Vancsay Dezsóné (Felső-Alap), Brandt Agnes (Iszka-Szent György), Boda-család (Kajtor), gróf Cziráky Mária, Lovasberényi zárdá, Heiszler Gizella, Nyiredi Mari, Ornig Józsefné, Cseh Róza, Engl Mariska, Fischer Mihályffy Mária, Ficher Róza, Helfer Sarolta, Heiszler Ilona, Helfer Margit, Konechni Mariska, Raumer Anna, Rák Mariska, Taub Sára, Urházy Irén, Uzsák Erzi (Lovasberény), Szekeres Ferencné (béresné, Moór), Zichy Lujza grófnő, Lichtscheindl Fanni (Nagy-Láng), Bernrieder Mici, Bernrieder Nanda (Pátka), Mészáros Károlin, Mészáros Mariska (Péth), gróf Batthyány Ella (Polgárdi), Hadzsya Miklósné (Vinya) Székelyné Krengl Mária (Pusztá-Vasztély), Bárdossy Viktorné, Hay Antalné (Rácz-Almás), Takács Róza (Sárbogárd), Leopold Lajosné (Sziffa-Major), öz. Horváth Istvánné (Veszprém).

Székesfejérváriak: Breuer Böske, Braun Etel, Dedinszky Olga, Deutsch Margit, Diebala Erzsike, Draskóczy Irén, Eisenbarth Irma, Eisenbarth Margit, Eisenbarth Panni, Eördögh Ilonka, Farkasdy Dezsóné, br. Fiáth Ilona, Fittler Lujza, Fittler Vilma, Flits Emma, Füstér Erzsike, Füstér Margit, Fritz Mária, Gánóczy Elvira, öz. Gebhard Ignác, Gerő Gizella, öz. Háry Jánosné, öz. Horváth Lászlóné, Keczán Ella, Keller Laura, Karl Józsefné, Kenessey Margit, Kenessey Vilma, öz. Keszler Lipótné, Klein Franciska, Konkoly Thesz Berta, Köbert Margit, Kuncze Gizella, Kuthy Jolán, Kuthy Viola, Lániczky Erzi, Leeb Miriska, Lengyel Erzi, Levitsek Juliska, Lichtneckert Antalné, Lichtneckert Piroška, Löwinger Teréz, Löwinger Margit, dr. Lurja Aladár, Maglonsky Erzi, öz. Márkus Simonné (Magyar Varróépgyár r társ. képviselője), Meissel Vilma, Molnár Béláné, öz. Nánessy Ferencné, Papp Etelka, Pásztorj Etus, Pfinn Istvánné, Pick Margit, Plossek Margit, Pollasek Anna, Rödly Netti, Réthy Horgos Juliska, Reinitz Katinka, Reizenaur Emilia, Révy Emma, Révy Gizella, Roszberger Juliska, Roszberger Ilona, Schwarzbach Flóra, Singer és Trsa varrógép részv. társ., Sonnenfeld Juliska, Struczina

mi üdvözlünk téged, üdvözlő és szerencsét kíván nekem az egész földkeréség így üdvöz Szentséges atyánk, könyörögj értünk is, emeld föl remegő kezeidet, nyisd föl halványuló ajkaidat és áldd meg, áldd meg a te edes hű gyermekeidet!

De a Szentatyá éveiben már a sir szélére lépett, közeledik a száz felé és a zsidó lapok alig várják, hogy holt híré a világnak szétkürtölhesék; és lehet, hogy a jó Isten kifürkészhetlen bölcs akarata már megelégette hűségessé szolgájának megpróbáltatásait és jutalmul a számára készített koronát fejére teszi. Még akkor sem lesz a zárandoklatokban hiány, akkor is lelkes-dve siet a katolikus zárandok Rómába, hogy a megdicsőült pápa sirjánál imádkozzék és hogy az új pápát üdvözölje. Ez mindenesetre bizonyos.

Mivel tehát e könyvecském nagyon is időszzerű, ezért kérem tehát arra Isten bő áldását; mert a sziveket előbb a jó iránt fogékonyokká kell tennünk, a jóra lelkesíteni kell őket. Mily szép és nagy zárandoklatokat láttam Westfaliából, Észak-Németországból, Írországból, sőt még távolabbi messzeségekből is. Mennyivel vannak azok távolabb Rómától, mint mi? És mennyivel szegényebbek azok nálunk? Igen, szomorúan kell bevallanunk, hogy nekünk magyaroknak csekély számunk és nagy rendezetlenségünk miatt a többiek előtt szegyenkeznünk kellett. E könyvecské tehát azt akarja elérni, hogy sokan és kellő lelkiállapotban csatlakozzanak a római zárandoklatokhoz. És ez is az oka, hogy könyvecském oly sokatlan módon van összeállítva.

E könyvben ugyanis nem minden említettük meg, mi figyelmünket lebilincselhetné; nem, hisz

Eliz, Számmer Rózi, Számmer Szemere Ilona, Bartossy Mariska, Tolnay Vilma, Tóth Béláné, Ullmann Irén, Vértess Józsefné, Weisz Adolfné, Városi árvaaház, Wilkusz Jozefa (Beatrix nővér), Belvárosi elemi leányiskola, Olaj-utcai elemi leányiskola, Öreg-utcai elemi leányiskola, Palota-városi elemi leányiskola, Tóvárosi elemi leányiskola, Vizivárosi elemi leányiskola, Zámoly-utcai elemi leányiskola, Ezredéves elemi leányiskola. Összesen: 132.

Elismerő oklevelet kaptak: Keller Gizella (Bakony-Szombathely), Barna Gáborné, Udvardy Mária (Budapest), Bauer Antalné (Czecze), Vancsay Sándorné, Vancsay Irén (Felső-Alap), Baxcsendale Emma, Biró Ignác, Béres Jánosné, Dukai Emma, Nagy Ferencné, Cseh Mária, Decksler Margit, Decksler Szidonia, Elber Erzi, Elber Teréz, Fischer Margit, Frühzeitig Erzi, dr. Grünfeld Ignác, Grünfeld Ida, Konechni Mariska, Lauffer Erzi, Metzger Júlia, Pap Mariska, Nagy Albertné, Nagy Ferencné, Raimund Irma, Rowini Erzi, Schäffer Erzi, Schieder Teréz, Schwammer Mariska, Ursák Margitka, Vértess Károlyné, Weisz Irma, Weisz Henrikné (Lovasberény), Frischuann Jolán (Moha), Szily Róza (Moór), Schwartz Margit, Varga Jánosné (Nadap), Brucker Linka, Rott Lujzika (Nagy-Láng), Waigl Ilona (Pagy-Perkáta), Klein Laura (Sár-Abaj), Boros Erzi, Huszár Istvánné, Gaupmann Mariska, Mészöly Juliska, Nagy Eitel, Nagy Sarolta (Sárbogárd), Szabó Sándorné, Holig Istvánné, Grázer Katalin (Sár-Szt.-Miklós), Mészáros Irma, Beldi Lujza és Jolán, Ferics Gizella, Krupa Matild, Persa Sándorné, Szabó Sándorné (Seregélyes), Kovács Mariska (Szabad-Battyány).

Székesfejérvári kiállítók: Auerbach Katica, Barch Janka, Basch Juliska, Barna Viktorné, Balvin Eliz, Barddon Mariska, Bárdossy Viktorné, Bernstein Ida, Bierbauer Mariska (régiség), Boross Amália, Braun Ida, Deutch Ignác, Dornbach Emma, Emma Ilona, Eisenbarth Agostonné, öz. Eisenbarth Ferencné (régiség), dr. Fanta Adolfné, Fetter Viktorné, Flaskár Józsefné, Gadics Ilona, Gerő Erzsébet, Grünfeld Pálné (régiség), Jungwirth Simonné, Karl Józsefné, Klein Zsigmondné, Kókalyi Erzsike, Kolb Mariska, Krausz Jolán, Kubik Vilma Noszkayné, Latzkovits Irma, Laufenauer Juliska, Laufenauer Katica, Lencsés Anna, Löwy Jolán, Löwinger Janka, Löwinger Ferencné, Löwinger Fanny, Ludasy Ilona, Ludassy Szerén, Margruber Józsefné, Meisel Ödön, Mellán Janka, Miheller Lenke, Morstadt Anna, Novák Katica, Pauer Erzsike, Pick Ignác, Plossek Ferencné (régiség), Pollitzer Miksáné Raics Katalin, Renaud Berta, Reizenauer Lenke, Say Rudolfné, Strausz

akkor könyvecském fölösleges volna, mivel tudományos és szakszéri leírások Rómáról elég nagy számban vannak. De azoknál úgy van az egyszerű zárandok, hogy a házaktól nem látja a falut, a fáktól az erdőt — az ember sokat lát és mindent elefejt, sokat hall, de semmit sem jegyez meg, sokat olvas, de mit sem tud. E könyvecské tehát csak azt és mindazt fogja felölelni, mi a jámbor zárandokot érdekli, teszi majd azt oly módon, hogy e könyvecskével kezében mindenki önállóan eligazodhatik Rómában és annak nevezetességei között. És hogy ezt megkönnyítsem, úgy állítottam össze az egészet, hogy mindenki rövid idő alatt sokat lásson, hogy fölösleges utakat ne tegyen, hogy mindent sorjában, kellő egymásutánjában nézhessen meg. Mivel pedig a zárandokok közül sokan 5-6 napnál tovább alig időzhetnek Rómában, a római látványokat 5-6 napra osztom be, mivel pedig Olaszországban sok minden másként van, mint nálunk, sok mindent fogok fölhozni, mi fölött csodálkozni fogtok, de a mit tudni nagyon jó lesz, ha a narancsok hazájában kellemetlenül meg nem akartok lepődni.

Mivel pedig a távoli Rómát kétféle uton, tengeri és szárazföldi uton érhetjük el, az ide-és odautazást pedig szintén értékesíthetjük, mindkettőt fölölelem úgy, hogy Rómába tengeren és vissza szárazon menő utat írunk le, akkor lehetnek bármely uton, azon már nem lesztek idegenek.

Az apostolfejedelmek, szent Péter és szent Pál áldása legyen e művemem!

Groß Ferenc,
Ettyei káplán.

Jolan, Schnetzer Nándorné (régiség), Szabó Bakos Anna, Székesfejérvári elemi isk. tanítónők, Szerdahelyi Szászóné, Szilávi Zsigmondné, Sztrasser Gizella, Szöllösy Mariska, Tull Katica, Udvardy Mari és Brestyánszky Karolin, Vajda Renée, Vértessy Józsefné, Wertheim Juliska, Zimányi Ádámné.

— **Városi közigazgatás.** Fiáth Pál báró főispán távollétében Havranek József polgármester elnökle mellett a város közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta meg rendes havi ülését. Havranek polgármester az ülést megnyitván Tóth István főjegyző felolvassa a belügyminiszter leírását a Szent-György kórház ellenőrzése tárgyában. E szerint a felügyeletet, illetve az ellenőrzést a vármegye közigazgatási bizottsága gyakorolja dacára annak, hogy köztörvényeink ily értelemben nem rendelkeznek. A miniszter ily elvi álláspontjának jogszerű folyományaként tekintendő, hogy a városi főorvos és főkaptány a testvértörvényhatóság közig. bizottsági üléseire nem hívhatók meg. — Dr. Bierbauer Viktor tisztii főorvos jelentése szerint a város közegészsége a lefolyt hóban igen jó volt, mert járvány avagy szörványosan előfordult fertőző megbetegedések tetemesebb elhalálozást nem követeltek. Uralkodó betegedések a tüdő és légutak hurutos bántalmái voltak. A születések a halálos esetek számát 56-tal mutkák felül. Született 105 csecsemő. Ebből törvényes fi 39, nő 59; törvénytelen fi 6, nő 1. Hk-rpár 1. Házasságkötés 25. Elhalt 49, ebből 25 fi, 24 nő. Hét éven alul volt törvényes fi 6, nő 5, törvénytelen fi 1. A vármegyei közkórház 9 halottja közül csak kettő volt helybeli. Nevezetesebb halálokok: Veleszületett gyengeség 5, bélhurut 1, tüdővész 7, guta 6, vízkór 3, aggkór 10, külérőszak véletlen esemény folytán 1. Ragadós kórok: hasi hagymáz 2, hörkhurut 3, bárányhimlő 1, kanyaró 2. A főorvos a közegészségügy állapotáról tett jelentés után betérjeszti a belvárosi leányiskola harmadik osztályának megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyvet. Reő István főkapitány elnökle mellett dr. Bierbauer Viktor főorvos és dr. Fania Adolf orvos min. biz. tag vizsgálták meg a jelzett iskolát rmet és konstataáltak, hogy bár csak 34 növendék számára van hely, azt mégis 64 növendék látogatta. A bizottság a növendékeknek más teremben való elhelyezését hozza javaslatba, mert a teremben való hosszabb időzés a gyermekek egészségére káros hatással van. E tárgy felett egy kis vita fejlődött. Dr. Sára Gyula, majd Ujházy kir. főügyész is a diszteremnek tanteremmé leendő átalakítását javasolják. *Festélin* B. n. gróf nem teheti magáévá ezt az indítványt, mert az intézet a diszterem nem nélkülözheti. *Alaghy* Dezső isk. elnök szembeszáll az orvosok véleményével s oda nyilatkozik, hogy a kérdéses tanterem elég 64 növendéknek, csak óráközökben szorgosan szellőztetni kell. Ily eltérő vélemények mellett nem tudott dűlőre jönni a bizottság, az ügy elintézését a tanácsra bízta. A többi hivatalok ügymenetere vonatkozó jelentések miután a bizottság tudomásul vette, az ülést berkesztése előtt Havranek polgármester, mint elnök a főispán nevében és megbízásából az év eme utolsó ülésén hálás szavakkal mond köszönetet a tagok ez évi munkásságáért s boldog ünnepeket és boldog újévet kíván. A bizottság nevében Tóth Aladár köszöni meg az elnök szives megemlékezését, jókívánatait, a miketők is viszont kívánnak. Az ülés jó kívánások közepette 11 órakor véget ért.

— **A női munka-kiállítás vége.** Még egy-két nap s a női munka-kiállítást berekesztik. Az utolsó napokat azok, a kik még nem látták az érdekes kiállítást, bizonyára felhasználják s nem mulasztják el annak megtekintését. Hogy a kiállításnak immár alkonyán vagyunk, az alábbi kérésorok is igazolják:

A női munka-kiállítás elnöksége kéri — az igen tisztelt kiállító hölgyeket, hogy munkálataikat december hó 16-án és 17-én a délelőtti 9 órától este 6 óráig terjedő időközben a kiállítás terméből elvitetni sziveskedjenek.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter *Kradighy* Szatimér jegyzőségi irnokot a csákvári anyakönyvi kerületbe helyettesíté nevezte ki.

— **Igazgató-helyettesek.** A mint említettük is már lapunkban, *Göbel* János György a városi polgári és elemi iskolák igazgatója a jövő tanév elejéig szabadságolását kérte az iskolaszéktől, hogy ezen idő alatt megrendült egészségét helyreállítsa. A beteg igazgató állapota mint halljuk — örvedetesen javul. Az iskolaszék ma délután ülést tartott, a melyen a polgári iskolák helyettes igazgatójává *Macsássy* Róza polg. isk. tanítónőt, az elemi iskolák helyettes igazgatójává pedig *Szirbek* József vezető tanítót nevezte ki.

Kiállítás bankett. A vasárnapi banketten — úgy mondják — nagy hiba esett; a felköszöntők során mindenkiről megemlékeztek, csak a kiállítás eszméjének megpendítőjéről, meg a vezérekről nem. Ennek a hibának a reperálása másként nem történhetik, csak egy újabb bankettel. Meg is tartják vasárnap este 8 órakor a *Vörösmarty*-körben, még pedig *Szögény* *Marich* Julia, *Zichy* Jenő gróf, *Vértessy* József és *Fitt-Béla* (kezdeményező) tiszteletére. Legalább szent lesz a béke.

— **Lapunk mai tárcarovatában** Grósz Ferenc ettyeki káplán most megjelent könyvének bevezető részét hozzuk, hogy olvasóink figyelmét felhívjuk azon életrevaló vállalkozásra, a melybe egyházmegyénk ezen lelkes és buzgó ifju tagja vágott. A könyv ára 1 kor 20 fillér. Kapható a szerzőnél Ettyeken.

— **A k's Mariska temetése.** Tegnap temették el az ifju virágban elhunyt *Krentz* Mariskát s a gyászszertartásnál koporsója mellett összejöttek, a kik szerették s fiatal halálát siratták. A gyászszertartást a gyermekek szerető atyja, *Szaborits* Jenő kanonok végezte, a *Kath. legényegylet*, a *Szt.-István* temetkezési társulat testületileg jelent meg. A koporsón a következő koszorúiratokat láttuk:

Felejtethetlen jó Mariskának — Kesegri szülei és testvérei.

Á kedves és ügyes kis Mariskának — Ödön bácsi és Böske néni.

Szeretett társnőnknek — A polg. isk. III. oszt. tanuló.

Schleichner Ágnes és Emmi.

Sapkás Károly és családja.

Szeretettel Mariskának — Géza bácsiék.

Tiszteletük jeléül Mariskának — Katica néni.

A kis Mariskának — Simon bácsi.

Köszönetnyilvánítás. Fogadják mindazon ismerősök és jóbarátok, kik Mariska leányunk elhunytá alkalmával részvételükkel bánatunkat enyhítették, a ravatalra koszorút küldtek s a temetésen megjelentek, illetve kocsijaikat rendelkezésünkre bocsájtani szivesek voltak, hálás köszönetünk, de köszönetet kell mondanom főleg *Szaborits* Jenő kanonok urnak, ki a betegség folyamán, majd a gyászos eset beálltával vigasztalni meg nem szünt, ső. szives volt a gyászszertartást is végezni. *Krentz* János és családja.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A selyemgyár kérdése immár fél év óta kísérti a város közönségét s akárhogy erőlködnek is azok, a kik sokalják a város gavallériáját ez ügyben, végre is meglesz. E tárgyban tart a város bizottsági testülete ujjolag f. hó 16-án rendkívüli közgyűlést, de reméljük, hogy az ellenzék ez alkalommal szervezkedni fog s nem hagyja magát leszavatatni, mert végre is a város *Hedrich* vállalkozónak nagyon is sokat ajánlt, de a német sógor még a soknál is többet kíván.

— **A ki meg akar halni — tréfából** Szó a mi szó, a dolog megtörtént, egy ur, egy hivatalnok ur halállal fenyegette önmagát, azaz hogy nem is önmagát, hanem az édesanyját, meg a

tulajdon testvérbátyját. Ugy mondják, hogy tréfából történt a dolog, pedig az sem volna lehetetlen, hogy holmi pénzkérdés van az ügy háta mögött. Hát ugy történt a dolog, hogy ma hajnalban ért haza a tekintetes ur; mivel pedig mámoros fővel megbalni szép dolog, megirta bucsuszavát az édesanyjának, mert megunta ezt a cudar világot, hát a vonat kerekei alá fekszik. De még egy levelet irt a bátyjának irta, a kt arra kért, hogy ne boncoltassa fel, vegye át a temetési költséget s egyszerűen temettesse el. Mindkét levelet átadta az öcscsének kézbesítés végett. Az ifju kíváncsi volt, felbontotta a leveleket, vissza is vitte a bátyjának, megjegyezvén: »Már édes bátyám, nem szomorítom addig az édes anyámat, míg a vonat el nem gázol; majd aztán megmondom neki, hogy gondoltál rá utolsó óráidban.« És mi történt? A hivatalnok ur tovább dolgozott, jóízűen megette az ebédet, csak annyit sugott az öcsce fülebe, hogy most már azért sem hal meg.

— **A Székesfejérvári Zenekedvelő-Egyesület** vasárnap azaz f. hó 15-én a városház nagytermében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. A módosított alapszabályok felolvasása. 2. A választmányi póttagok és a felügyelő bizottság megválasztása. 3. A működő tagok névsorának megállapítása. A tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

— **Tisztújító közgyűlés a megyénél.** A megnyitásban az 1886. évi XXI. t. c. 79. §-a értelmében a vármegyei tisztikar választott tagjának megbízatása folyó év végével lejár, a tisztújító közgyűlés határnapjául f. évi december hó 23-ának d. e. 10 óráját tűzte ki a főispán. A tisztii állásokra pályázni öhajtóknak pályázati kérvényeiket a főispánhoz, mint a kijelölő válaszmány elnökehez kell benyújtani. Választás alá esnek: Alispán, főjegyző, t. főügyész, árvaszéki elnök, 5 főszolgabíró, 1-ső aljegyző, 11-ik aljegyző, 11-ik aljegyző, 5 arvaszéki ülnök, árvaszéki jegyző, főpénztárnok, házi pénztári ellenőr, gyámpénztári ellenőr, 5 szolgabíró.

— **Tanpróbá.** Marosy Lajos tánciskolájának diáktanítványai f. hó 21-én *Laczkovics* Béla budai-uti vendéglőjében az »Erzsebet népkönyha« javára zártkörű tanpróbát rendeznek. Nem volna kifogásunk egyébként a diákmulatság ellen, de mert *adventben* tartják, felinjuk rá a középiskolák igazgatóinak figyelmét.

A vendég halála. *Vencel* *Vendelné* Könyök-köz 7. sz. alatti lakos f. hó 10-én kedves vendéget kapott; sógornője *Holzmann* *Iloa* 15 éves cselédicány állított be *Veszprémből* egy *Mari* nevű barátnőjével. Szivesen látta a vendégeket, megtraktálta őket, a szállást sem tagadta meg s a hála nem is maradt el. *Vencelné* tegnap reggel elment hazuról s a vendégeket otthon hagyta négy éves kis gyermekével. A munkából este hazatérve, szomorodott szívvvel tapasztalta a vendégek eltűntét, de még inkább zárt szekrényének hiányait *Fehérenmű*, *kendő*, *zsebkendő*, *szoknya* s egyéb ruhancmü tünt el a szivesen látott vendégekkel, a kik — mint egy házbeli állítja — *Vencelné* ismert ruhájában megindította a lakásról. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Jóváhagyott alapszabály.** A székesfejérvári és fejezmegyei rabsegélyző egylet módosított alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Méztolvajok.** Az utóbbi időben a méhesek forognak fejezmegye veszedelében. Szinte alig van tárgy, mely oly nagy keresletnek örvendene, mint a méz. A napokban *Goldschmid* *György* budapesti lakos bicskei mintaméheséből emelték el 3 kaptár mézet mintegy 60 korona értékben, sőt ugyanazon éjjel ellátogattak a még ismeretlen tettesek *Szente* *Pál* ottani lakos méhesébe is s egy kaptár mézet onnan is elloptak. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **Uj népkönyvtár.** Csoór község részére a földmivélsügyi miniszter népkönyvtárt adományozott.

Marlonvásáron tartandó országos vásár 1901. évi december hó 16. és 17-én tartatik meg.

Szlávik Zsigmond diszműkereskedő karcsonyi, ujévi s egyéb alkalmi ajándéktárgjaira felhívjuk a közönség figyelmét. Tetemesen leszállított árak.

SZINHÁZ.

1901. december 10.

Koldusdiák. Operett. Milöcker fülbemászó zenéje ez alkalommal is tökéletesen lekötötte a közönség figyelmét. Huckstädt Irénnek (Laura) nagy szerepe volt, de ez alkalommal is feltűnt, hogy valami baja van a hangjának; valami reccségesterü mellézköngye, amely az ének kelleméből igen sokat von le. Tán az a felső sorban hiányzó gyöngyszem az oka? Dulich (Bronislava) Ferenczyvel (Janiczky) kellemes duettet alkotott. Kalmár szépen énekelt, Tisztay is jó volt; spongyát rá

1901 december 11

A becsület. Déry Béla jutalomjátéka. Telt ház előtt oldotta meg Déry (Róbert) Sudermann kissé nehézkes darabjának problémáját. A jelenlevők ma különösen szép játékban gyönyörködtek. Az ováció eleinte nem volt oly élénk, mint azt a művész megérdemelte volna, a játék folyamán azonban elementáris erővel fokozódott; sok-

szor előhitták, sőt nyílt színen is megtapsolták. (Pedig nem is bukfenezett.) A siker kivívásában hasznos társai voltak: Tisztay, Lányi, Dulich, Halmay. Havassnak ma jó szerepe volt, illetéki neki, csak ne mosolygta volna mindig el magát a neveléskedő indignáció kifejezése helyett.

Szól.

Vegyünk
Osztálysorsjegyet

1/8 1/4 1/2 1/1
K. 4.— 8.— 16.— 32.—
Huzás december 18 és 19-én

Mészáros Miklós
m. kir. szab. osztály sorsjegy főuradójából
Bpest, VIII. József-körut 2224.
Megrendelés és a pénz megküldése postautalványon.

Küldetések
a »FEJÉRMEGYEI NAPLÓ«
részére
jutányos áron vétetnek fel

Egy korsó sör 14 krajczár.

Vendéglő megnyitás!

Bátor vagyok a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy a

Városház-köz 4 sz. alatt

(Obermayer-féle házban) lévő vendéglő helyiséget kibéreltem és azt a mai kor-nak teljesen megfelelően újonnan átalakítva, a n. é. közönség kényelmére berendeztem és megnyitottam.

Naponta külön vilás reggeli, frissen csapolt Dréher-féle márcziusi sör, valamint hideg és meleg itékek úgy jó hegyi borok kaphatók.

Minden főrekvésem oda fog irá-nyulni, hogy ezen a téren két évtizedet meghaladó időn át szerzett bő tapasztalatom és szakismereteim felhasználása mellett pontos és lelkiismeretes kiszol-gálás által a n. é. közönség teljes bizal-mát és meglegedését kiérdemeljem.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába és jóindulatába ajánlva mar-adtam

Székesfehérvár, 1901. november hó.
Kiváló tisztelettel
ROSTÁSY SZABÓ REZSŐ
vendéglős.

Egy korsó sör 14 krajczár.

Áruház a „KÉK CSILLAGHOZ”

SZÉKESFEJÉRVÁR, NÁDOR-UTCZA.
Nagy karácsonyi és uj-évi vásár!

Kezdődött november hó 24-én, tart december hó 31-ig.

Soha nem létezett olcsó árak mellett kerülnek eladásra az összes raktáron levő áruk.

Csakis **óriási tömegekben** eszközölt bevásárlásaink teszik lehetővé **mesés olcsó árainkat**. Erről mindenki meggyőződést szerzhet és ajánljuk ezen soha többé nem kínálkozó kedvező alkalmat nemcsak karácsonyi és uj-évi ajándéktárgyak beszerzésére, hanem az **általános szükséglet fedezésére irányuló bevásárlásra is felhasználni.**

Árúink november hó 24-től december hó 31-ig:

Mosó barchetok nagy választékban	Mt. ár	15 kr.	1 vég 30 rőfös csillag vászon leülmulhatatlan jó minőség	ft. kr.	6.85
Mosó flanellek gyönyörű mintákban	" "	19 kr.	1 vég éremmel kitüntetett vászon	" "	6.70
Jobb minőségű barchetok remek színekben	" "	18 kr.	1 vég valódi schroll siffon 30 rőf	" "	5.25
Kitűnő mosó szövet velez barchet	" "	29 kr.	1 " " legjobb minőség	" "	6.25
Dubl barchet néhány 100 mintában	" "	33 kr.	1 vég 30 rőfös kanavászon	" "	3.75
Mintázott brokát kelme, dupla széles	" "	28 kr.	1 " " jobbminőségű kanavászon	" "	4.75
Kitűnő minőségű seviott, dupla széles	" "	36 kr.	1 vég vászon csinvat	" "	6.75
Valódi tiroli loden, dupla széles	" "	39 kr.	1 " damasz vászon csinvat	" "	9.85
Női posztó minden színben 120 cz. széles	" "	49 kr.	1 6 szem. kávé teríték	" "	1.25
Selyem posztó, legszebb kosztim ruhára 130 cz. széles	" "	1.14 kr.	1 6 sz. damask ozsona teríték	" "	1.75
Koczkás dubl kelme 130 cz. széles	" "	72 kr.	1 6 sz. aujourous teríték	" "	2.80
Legszebb scót kelmék 120 cz. széles	" "	45 kr.	1 vászon lepedő egyszélességű	" "	1.45
Szenzációs ár! gazdasági seviott 145 cz. széles	" "	55 kr.	1 tűzött török paplan	" "	1.85
Meglepő szép Homespun kelmék 130 cz. széles	" "	73 kr.			
Koverkot kelme, legszebb utazó ruhára 125 cz. széles	" "	85 kr.			

Uj mintában francia delaineiket 45 krajczárért árusítunk!

Nyári idényről visszamaradt divatkelmek minden arban adatnak el!

A KÉK CSILLAG SZENZÁCIÓJA:
Tiszta selyem színházi echarp 71 és 86 krajczár.

Egy nagyobb tömeg medvétele tolytán: minden fehéreműre alkalmas széles svájci himzéseket 13, 15 és 16 krajczárért adunk!

1 vég 30 rőfös óriási vászon	ft. kr.	3.50
1 " " " hollandi vászon 3/4 széles	" "	4.75

Mosó bársonyok gyönyörű mintákban		75
1 férfi vagy női (entucas) eső- és napernyő		1.14
1 elegáns női téli kabát koczkás bélésel		4.95
1 elegáns női posztó kabát sylk bélésel flanel beréttel		5.95
1 elegáns női posztó kabát nutria szőrmével		6.90
1 karmantyú és szörme nyak	1 frtól feljebb	
1 vattázott gyermek köpeny minden nagyságban	3-90-től feljebb	
1 elegáns szörme gallér		6.75
1 elegáns finom hosszú gallér selyem bélésel		8.75
1 divatos paletot már	9.50-től kezdve	
1 mtr igen jó manilla futó szőnyeg	22, 26 és 30 kr.	
1 nagy asztal alá való szőnyeg	2.50, 3.50, 5 frt.	
1 1/4 Smirna utaztat szőnyeg		7.50

Ezen mesés olcsó árakon kívül a Kék Csillag áruház az eddigi, **senki ltal nem nyújtott jutalékban** és azon-nali fizetésnél még külön 5% engedményben részesíti vevőit.

Mintákat vidékre készséggel bérmentve köldünk s beérkező rendeléseket legpontosabban intézünk el.

5 frtot meghaladó rendeléseket a monarchia bármely részébe bérmentve szállítunk.

Áruház a „KÉK CSILLAGHOZ”
Székesfehérvár, Nádor-utca.